

Izhaja vsaki četrti
ek 8 uri popoldne.
Kopisti se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena listu znaša
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 kroni.
Za manj premožno
za celo leto 3 krone,
za pol leta K 1.50.
Za Nenačijo je cena
listu 6 K, za druge
žele izven Avstrije
6 kron

Rokopise sprejema
Narodna Tiskarna
Gorici, ulica Vet-
tini št. 9.

Naročnino in na-
znanila sprejema
upravnishvo, Gorica
Semeniška ulica št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdievem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenski ulici in na
Korenskem bregu
(Riva Corno) št. 14
po 8 vin.

Oglasi in poslanice
se računijo po peti
vrstici in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

XVIII. letnik.

V Gorici, 27. oktobra 1910.

43. številka.

Pometimo temeljito!

Vkljub vsem „Portugalom“, ki jih
hoje liberalci, socialisti in sploh brez-
ci na katoliško cerkev in na kato-
ke stranke, so vendar te v svojem
lovanju vedno čvrste. Liberalizem že
zpada in njegova gniloba smrdi daleč
kolu. Isti proces se je začel pojavljati
tudi glede socializma. Pisali smo že o
akolu, ki se je pojavil med sociali-
nimi delegati na zborovanju v Ko-
nju in Magdeburgu. Še večji razkol
se je pojavil mej socialisti na stro-
nem kongresu na Dunaju, ki se je
del dne 18. t. m. Pokazalo se je, da
socialisti brez programa. Nemški in
ški socialisti so si oficijelno napove-
ali boj na nož. Koljejo se mej seboj,
a je veselje. Začeli pa so tudi nemški
elavci spoznavati, kaj so demokrati
oditelji. Na tem kongresu so preprosti
elavci voditelji in strokovne tajnike
žili sleparije; tajniki si zidajo vile,
stanavljajo tovarne in se bavijo z lov-
športom, organizacija sama pa
ropada. Socialisti so tako gospodarili
ravno zasluženimi delavskimi groši,
a so češki sodrugi pobrali svoj denar,
ase vzeli v svojo roko in se ločili od
dunajske centrale, pri kateri so se na
čin delavskih žuljev mastili rdeči
generali, si držali ekvipaže in se vozili
ministrom na bankete in žurfikse.
a je stvar res huda, kaže to, da se
ški separatisti na noben način nočejo
kloniti in štrajkovske fonde zopet
ročiti centralistom, da jih popol-
oma oropajo. Danes je smrtno so-
stvišvo med socialnimi demokrati, gre

pa za denar, ki je najbolj kočljiva
stvar na svetu.

Socialni demokrat Hueber je stavil
na ravnokar vršečem se kongresu re-
solucijo, s katero se daje strokovni ko-
misiji oblast in poverjenje, da se po-
gaja s češko komisijo v Pragi o „e-
notni organizaciji in vodstvu strokovnih
bojev in upravljanju finančnih sredstev
za te boje“. Pogajanja se morajo pri-
četi najdalje s 15. novembrom in mo-
rajo biti do konca tega leta končana.
V slučaju, da se pogajanja razbijejo, se
mora pričeti boj na vseh koncih in
krajih proti češkim socialnim demokra-
tom, uničiti se morajo ne samo češke
strokovne organizacije, ampak streti je
tudi treba vso češko politično orga-
nizacijo.

Čehi hočejo imeti svojo narodno
organizacijo, katere jim pa nemški dru-
govci nočejo privoščiti. Začel se je torej
mej njimi narodni boj, kakršnega ni z
lepa najti v drugih strankah. Zmerjajo
se mej seboj in napadajo, drug dru-
gemu shode razbijajo, drug drugega iz
stranke izključujejo itd. Stranka sama
pa nima nobenih načel, po katerih bi
rešila narodne prepire.

Zanimivo je gledati, kako podpi-
rajo v tem boju jugoslovanski(?) demo-
kratje Nemce proti Čehom. Na kongresu
so Jugoslovani nastopili za Nemce. Ti
jugoslovanski bratci dobivajo namreč
za svojo organizacijo cvenka iz cen-
tralne dunajske blagajne. To dejstvo
pojasni vse! Vidise, da je v stranki
s a m a k o r u p c i j a.

Kako vse drugače je v katoliški or-
ganizaciji! Pred vsem je tu popoln pro-

gram po krščanskih načelih. V kršćan-
skem nauku najdemo rešitev za vsa
vprašanja, ki vznemirjajo človeštvo.
Zato pa delujejo katoliške stranke vedno
z jasnim programom, hodijo za jasnim
ciljem, so nasproti ljudstvu odkrito-
srčne in ga ne zapeljujejo, se bojujejo
nasproti sovražnikom z mečem resnice
in pravice, ne z lažjo in obrekovanjem,
skrbijo za gospodarski in gmotni do-
brobit, pa ne pozabljajo večnih vzorov
kazoč ljudstvu vedno navzgor! V naši
organizaciji je vedno mlada moč, ki
oživlja in navdušenje ljudstvo za vse
dobro in lepo. To je razlika mej nami
in mej socialisti, liberalci, svobodomi-
selci ali kakor se že imenujejo. Proč
torej, drago slovensko ljudstvo, od so-
cializma, liberalizma in svobodomi-
selstva! Nad štirideset let že sleparijo
socialisti naše delavce, ki pa tega do
zdaj niso hoteli videti. Sedaj se le so de-
lavci po britkih izkušnjah zabrusili
svojem voditeljem v obraz: **Sleparji!**
Priporočamo slovenskim rojakom po
deželi, naj se tesno oklenejo kršč. so-
cialne organizacije, delavstvu v gori-
škem mestu pa naj pristopi k „Slov.
katoliškemu delavskemu društvu“ ozi-
roma k „Skalnici“, da se po britkih iz-
kušnjah ne bo treba kesati. Proč tudi z
liberalnimi in socialističnimi listi kakor
je „Rdeči prapor“, „Soča“, „Slov. Narod“,
„Edinost“ itd! Pometimo teme-
lji to s tistimi, ki se sedaj mej seboj
imenujejo **sleparje!**

Kdo je kriv draginje?

Naši liberalci in socialisti hočejo
dokazati, da je vzrok draginji v tem,
ker je carina na uvoz tuje živine pre-
visoka. Drugih vzrokov v svoji omeje-
nosti prav nič ne vidijo. Razume se, da
bi bili zadeti le kmetje živinorejci, ko
bi se carina na uvoz živine odpravila.
Vsi drugi stanovi bi imeli pri tem ko-
risti, le živinorejec bi trpel. Priznamo
sicer, da je carina na uvoz živine tudi
vzrok draginji, a ta vzrok ni edin! Pravi
krivci vse draginje so pred vsem kapi-
talistični industrijci, ki so za industrij-
ske izdelke izvojevali ogromno carino
in ki potom kartelov nevsmiljeno odi-
rajo ubogo ljudstvo. Vsled ogromne ca-
rine ne morejo se uvažati industrijski
izdelki iz tujine. Radi tega in posebe še
radi kartelov industrijskih baronov
kapitalistov mora ljudstvo pri nas iz-
delke silno drago plačevati. Tako mo-
ramo **Avstrijci** radi kartelov in dogo-
vorov, ki jih imajo kapitalisti mej seboj,
plačevati **avstrijske železne izdelke,**
avstrijski sladkor itd. dražje, kakor se
ti **avstrijski izdelki** prodajo v Belgiji,
v Egiptu itd. Carina na uvoz živine,
ki si jo je izvojeval kmečki stan, je le
nujna posledica draginje drugih izdel-
kov. Ako hočemo odpraviti draginjo
mesa, moramo na sploh znižati carino
glede drugih izdelkov in moramo pre-
sekati sleparske karte kapitalističnih
industrijcev, ne pa nastopati le proti
kmetu, ki težko životari. Na drugi strani
pa je nemogoče odpraviti na sploh ca-
rino, ako se uradnikom in dru-
gim državnim uslužbencem

Zadnja pot.

Čas krizantem je, mati. Razcvetajo
e na mnogoterih grobovih, razcvetajo
e tudi na grobu tvojem. Bridko mi je
b spominu tvojem, ob pogledu nanje.
akaj si zašla, mati draga, tako ne-
adno v vrt krizantem? — — —

Snežilo je. Burja je divje tulila po
obravah. Vmes je trosil dež. Noč je
ila temna, usodna. Nikjer luči, nikjer
dih, pokoja in miru nikjer. Samotna
e bila kraška skalnata pot. Kakor bi
lo okamenelo človeštvo krog in krog,
akor bi bilo izumrlo na veke, kar je
odla zemlja kdaj. Povsod mir, le sne-
inke v družbi divje burje so motile
nir grozni, mrtvaški.

Od Gorice sem, po kraških hribih
e je vračala po skalnati poti domov
ati. Ljubezen ji ni dala mirovati v tu-
ni Ljubezen jo je silila domov k lač-
otrokom. Ustavljali so jo v mestu.
Mati, nikar nocoj ne hodite! Divje tuli
burja nameta snežinke in kapljicam
a ni števila. Ostanite, mati — po-
el se bo vihar, zazoril dan — osta-
ati! A ni jih slišala. — Kdo pač
ni njene skrbi? Kdo tudi zamore

razumeti nje materinsko ljubezen? —
Za pečjo čaka kopica malih lačnih
otrok. Domov mora mati, da uteši svoje
dušne boli, domov, da utolaži telesne
potrebe malčkov.

A ni se vstrašila burje, ni je usta-
vila grda pot; zadrževalo je ni vreme.
Pomagale niso prošnje tujcev. Kdo ra-
zume njeno ljubezen? Ali vé tujec, kaj
ona čuti, ali vé, kam jo hrepenenje
vleče? Saj ne more nihče tega vedeti,
kako li razumeti?!...

Odšla je. Mesto je ostalo za njo.
Brlele so še luči od daleč, kakor bi po-
jemale, umirale Mati pa je hitela dalje
in dalje v noč, v temo, v večno temo
— v smrt. Kdo more postaviti mejo nje
ljubezni?

Nesrečni mraz, usodna noč! Oba
sta kruto spremljevala skrbno mater.
Ni bilo žive duše blizu, ki bi bila de-
jala: Oddahni se! Šla je mati sama, z
njo nje brezmejna skrb, ljubezen ne-
razumljiva.

Prišla je do kraške vasi. Ljudje,
močni kakor korenine in krepki kot
hrast, so jo neverjetno gledali kakor
kako prikazen. Je-li mogoče — ženska
ob takim vremenu na poti? Kdo te je
vodil, kdo ti dal poguma? Tiho so se

ji divili, nepremično gledali. „Petero jih
je doma, lačni so kruha, a matere ni
pri njih. Kdo bi ne šel!“ Tišje so di-
hali in razsojali: mati je, odtod tudi
moč. —

„Prenevarno je nocoj. Ustavi se,
mati! Jutri poneha nevihta, zazoril dan.
Ostani mati!“

Ni jih slišala več. Zadelala si je
pletenco, odprla dežnik, prižgala luč.
Odšla je, kamor jo je vleklo hrepenenje
klicala dolžnost, peljala ljubezen.

Noč je postala temnejša, huje je
tulil vihar, sneg je gosto padal. Z vso
silo se je mati upirala elementom. O
Bog! Kako samotna pot, nepregledna
noč! —

Pojemale so materi sile, popuščala
moč, le pogum in srčnost sta rasla v
njej in sta pomagala dalje. Ni je bilo
človeške noge, ki bi bila stopala nocoj
tod. Mati sama, oddaljena od vsake
človeške pomoči, je stopala v temi. Ve-
liki Bog! Kdo ji je dajal poguma in
moči? Kdo jo vodil.

Šla je dalje. Težja ji je postajala
prtljaga; moči so ji slabele. „Kako
dalje?“ — Odložila je pletenco sredi
pota, uprla se z vso silo in šla proti

domu. Hodila je z velikim trdom in
naporom.

Mati, o mati! Ko bi vedeli otroci,
kako se upiraš, ko bi svet razumel,
kako težko bojuješ!? A ni bilo pomoči
k tebi! — — —

Vzdihnila je mati globoko, pripo-
ročila se Bogu. Zadijal je vihar, da je
pokalo drevje in se lomile veje. Pu-
stila je mati še dežnik na potu. Kam
naj ga nese? Saj komaj sama hodi. In
zopet je hitela proti domu.

Zaječala so drevesa, zastokala je
mati. Burja ji je ugasnila svetilko. Od-
ložila jo je. Čemu ji bo v oviro, ko
sama težko stopa.

Vihar je čimdalje bolj oviral ma-
terino hojo. Ni se mogla mu več upi-
rati. Obstala je, stisnila se k tlom.
Morda poneha vihar? Do tedaj se izpo-
čije. A huje in močnejše je rjavelo iz
teme. Upanja nobenega...

Blažilen sem je legel na nje oči.
Omotil jo je spanec. In kakor v snu še-
petala je mati: „Otroci, z Bogom, mo-
lite za mojo dušo!“ Dalje se ni zave-
dela. Zdaj in zdaj se ji je razjasnila
misel — pohitela je v vroči molitvi k
Bogu. — Težje je dihala. Vedno redkeje
je vzdihovala, moči in zavest so jo za-

neprenehoma plače povišujejo, ako se izdatki za vojaštvo neprestano množijo itd. S čim naj se plače povišajo, s čim naj se vojaščina vzdržuje, ako ne dobe državne blagajne davkov? Kakor je iz tega razvidno, je eno vprašanje z drugim v zvezi. Vsa ta vprašanja namreč uradniško, vojaško, delavsko itd. treba rešiti in urediti, ne pa nastopati le proti kmetu!

Varstvo poljske lastnine.

Našemu kmetovalcu je usojeno, da se mora neprestano bati, ali se mu bo njegov trud, ki ga ima z obdelovanjem zemlje, poplačal, ali mu ne ugrabijo sadu napornega dela raznovrstne elementarne nezgode, da, čisto celo, ali bo mogel svojo družino preživljati in zadostiti raznim drugim obveznostim, ako ga zadene kruta roka nezgode.

Ni dovolj, da prikrajšujejo kmetovalca na njegovih dohodkih nepredvidene elementarne nezgode, dobe se tudi brezvestni elementi, ki kradejo kmetijske pridelke, ali kako drugače poškodujejo poljsko lastnino.

Prišlo je tako daleč, da se teh uzmovičev niti ne smatra več za prave tatove in se jim zgoraj omenjeni prestopki na pol spregledajo.

Ako se pa škode, ki jih provzročajo ti ljudje poljski lastnini leto za leto, presojajo objektivno, se pride koj do zaključka, da je treba poseči vmes.

Poljski in zasebni čuvaji, ki se nameščajo na podlagi deželnega zakona z dne 18. marca 1876 drž. zak. št. 11, z daleka ne zadostujejo več, da bi varovali poljsko lastnino.

Treba je torej, da sodeluje pri tem bolj energičen činitelj, čigar intervencija naj pritisne tatvinam in poškodbam viden pečat dotičnih občin predstopkov in prisili prestopnike, da bodo spoštovali tujo lastnino.

Deželni zbor je bil sklenil naličen zakon že leta 1904.

Ta zakonski načrt je deželni odbor odposlal c. kr. vladi, da bi mu izposlovala Najvišjo potrdbo.

Vlada pa je svetovala deželnemu odboru, naj bi se izpremenilo določilo zakonskega načrta, ki se tiče sodelovanja orožništva pri njega izvrševanju.

Temu nasvetu se je deželni odbor odzval in premenil zakonski načrt, ki ga je nato predložil deželnemu zastopu v pretresovanje. Le-ta ga je v svojem letošnjem zimskem zasedanju pretre-

puščale. — Zaprla je oči — odpovedala se je življenju. Veliko je bilo nje junaštvo. Močnejša nego smrt nje materinska ljubezen....

Potihnil je vihar, zazoril dan. Ne daleč od vasi našla sta drugi dan dva moža, ki se prešnji večer nista upala domov, ženo zmrznejo. Mir je ležal na nje licih, čelo je bilo jasno. Vzorna mati! Ali je mogoče, da je tvoja priprosta obleka zakrivala tako veliko dušno požrtvovalnost, tako junaštvo? Kdo je bil tvoja opora v zadnjih vzdihljajih?

Pokopali so mater s žalostjo v duši, z velikim sočutjem. Tesen in mrzel grob je sprejel nje zemeljske ostanke. Ostala je sama na tihem vaškem pokopališču.

Razšli so se otroci po svetu, njih misli pa se vračajo dnevno na tiho sveto mesto.

Čas krizantem je. Počivaj mati zlata, vzorna in ljubeča, sredi tega cvetja! Tvoj duh krepi tvoje otroke, dela tvoja jih vspodbujajo. Mir naj vživa duša v Bogu in rajsko veselje v nebeških prostorih!

soval in potrdil, nakar ga je deželni odbor zopet predložil vladi, da ga predloži v Najvišjo potrdbo.

Z novim zakonskim načrtom se izpreminja § 28. zakona z dne 18. marca 1876 drž. zak. št. 11, ki se bo glasil tako-le:

„Ako razkrijejo poljski čuvaji poljski prestopnik, so dolžni to takoj naznaniti tistim, ki so jih najeli in sicer občinski poljski čuvaj županu, poljski čuvaji pa, ki se imenujejo v smislu § 18., svojim gospodarjem in županu, in sicer ne glede na to, ali je krivec znan ali ne.

C. kr. orožništvo je dolžno paziti na to, da se ta zakon izpolnjuje in naznaniti vsak prestopnik, ki ga opazi o priliki svojih patrolj, županu in, ako zadene krivda slednjega ali podžupana, ali, ako bi se ti organi zdeli drugače pristranski, okrajni politični oblasti.“

„Samouprava“.

Politični pregled.

Avstrijska delegacija za proračun vojne mornarice.

V torek se je v avstr. delegaciji nadaljevala razprava o proračunu vojne mornarice.

Govorilo je več delegatov, med njimi tudi prof. Mandić, ki je rekel, da je Jugoslovanom mnogo na tem ležeče, da se razvije naša mornarica, kajti pri njih ne vlada oni optimizem glede oficijelnih prijateljskih odnosov z Italijo, katere gospodarska politika na Balkanu, posebno v Črnigori in v Albaniji, očitno kaže nje aspiracije.

Proračun in naknadni kredit 54 mil. K se je potem vsprejel.

Razpust galicijskega dež. zbora.

Položaj v gališkem deželnem zboru je povsem negotov. Ako se stranke ne spozumejo glede volilne reforme, bo deželni zbor brzkone razpuščen.

Avstro-ogrška banka zvišala obrestno mero.

Avstro-ogrška banka je sklenila, da zviša obrestno mero od 4 na 5 odstotkov.

Bolgarija se pripravlja na vojno.

Iz Sofije poročajo: Vojni minister bo zahteval od sobranja naknaden kredit za utrjevanja. Minister stori to z ozirom na zblíževanje Romunske in Turčije. Bolgarija se boji, da bi bila napadena od dveh strani.

Portugalski kralj Manuel

se namerava trajno naseliti v Bruselju ali pa v bruseljski okolici. Vojvoda Orleanski išče primerno stanovanje za kralja in obe kraljici.

Grška skupščina razpuščena.

Kraljev dekret razpušča zbornico in določa volitve za novo revizijsko zbornico na 28. novembra. Nova zbornica bo otvorena dne osmega januarja 1911.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“.

P. n. gg. Herman baron pl. Spaun, admiral c. i. kr. avstrijske mornarice, 20 K. Neimenovana 50 v, preč. g. Matija Sila, dekan v Tomaju, 10 K, Franc Kodrič, kurat na Trnovem, 10 K (ne 5 K, kakor je bilo zadnjič objavljeno), Frančišek Ličen Brje Mihelji 10 vin., Jakin E. pekovski izvedenec 5 K. Marija Makuc v Gorici 1 K, Znidarskič Josepina 60 vin., v nabiralniku gostilne Jožefa Fona pri mitnici 60 vin., Štefan Lipušček v Vukovici 50 vin., Ernesta Kos v Gorici 1 K. Nekdo v Skriljah 30 vin.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost sloven-

skega naroda pod slavno vladjo Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Domače in razne vesti.

Umrli je v starosti 70 let č. g. Ivan Šega, večletni kaplan pri Novem Svetem Antonu v Trstu. V zadnjih letih je popolnoma oslepel.

Imenovanje v sodni službi. — Okrajni sodnik in sodni predstojnik dr. Karol Snider v Trzinu je imenovan deželnosodnim svetnikom, a ostane na svojem dosedanjem mestu.

A. Gabršček neprekosljiv v farbanju. — Gabršček piše v sobotni „Soči“ doslovno: „V soboto 8. t. m. sem bil na Dunaju in dosegel... da je bil z Najvišjim sklepom deželni zbor zaključen še predno je prišlo tje obširneje poročilo iz Trsta.“

Da bodo vedeli naši čitatelji, koliko vere gre možem à la A. Gabršček tudi glede izjav, katere podpišejo s svojim polnim imenom, bodi povedano, da je prišel v soboto dne 8. t. m. tržaški namestnik princ Hohenlohe že predpoludne v Gorico ter da je prinesel s seboj v Trstu spisan odlok, s katerim je bil deželni glavar obveščen, da je deželni zbor zaključen. Iz tega je razvidno, da je tržaški namestnik imel v žepu spisan odlok, tičoč se zaključnja deželnega zbora, še predno je A. Gabršček v soboto, dne 8. t. m. prisopil do predpobe kakega ministerskega sluga, kamoli še do predpobe kakega ministra, ako je sploh bil na Dunaju.

Za razpust deželnega zbora delajo na vse kriplje „štimungo“ naši liberalci in tržaški „rcdoljubi“. Ne zado- stujete jim več „Soča“ in „Edinost“ za ekspektoracijo te brumne želje, ampak tudi v tuje liste polagajo to, kar jim teži srce. Najprej so začeli pri „uglednem in neodvisnem“ listu „Gazzettino Popolare“, potem pri dunajskih listih in slednjič pri ultranemški „Tagespost“ v Gradcu, pa brez vidnega uspeha. V soboto pa je izšel v praški „Union“ (češki nemško pisani list) uvodni članek, kateremu vsako potitično dete takoj določi paterniteto. Tenor vseh član- kov je isti: Gregorčičeva „Strahovlada“, kršenje ustave, brezprimerna (!) izklju- čitev „des liberalen Abgeordneten Gabršček“, „slaba deželna uprava“. (Dobro bi upravljali deželo razni odborniki in predsedniki gotovih zadrug, kaj ne? Opomba stavčeva.) itd. itd. Člankar v „Union“ se povspenja do tako goro- stasnih trditev, kakor da bi bili med čitatelji tega lista samo naši liberalni inteligentje, katerim se lahko vse nat- tvezi. Ni vredno niti na nje odgovarjati, ker smo jih že nešteto krat zavrnili v polemiki z „Edinostjo“. Vsa ta časni- karska kampanja dokazuje, da hočejo liberalci, da bi dež. zbor kake dve leti ne prišel do plodonosnega dela, kajti le to bi se doseglo potem razpusta. Tako naivni niso naši liberalci, da bi kaj pričakovali od novih volitev, ker dobro vedo, da bodo poraženi kakor še nikdar tako.

Vodovod za vipavske občine in za mesto Gorica z vodo iz Hublja bo. Kakor smo vže zadnjič poročali, je do- volil mestni svet goriški 5 sekundnih litrov vode za vipavske občine. To je zabilježila tudi „Soča“, ki je pisala, da vipavske občine ne dobe ničesar in da klerikalci le slepijo vipavske občine s to rečjo. Sedaj pa je uže toliko odnehala, da pravi, da se vsa reč vrši prepočasi. No, kako se pa to ujema! Poprej je pi- sala: Vse skupaj je le klerikalni švin- del, sedaj nakrat pa tarna, da se vrši cela reč prepočasi. Švindel torej ven- darle ne bo! Švindlala je „Soča“, ko je o švindlu pisala. Ali ni res! O švind- lji, erskrite se!

Županom v Devinu je zopet izvo- ljen dosednji župan g. Josip Pahor. Izvoljen je bil soglasno, kar je dokaz, da uživa popolno zaupanje od stare- šinov. Podžupani so in sicer gg.: Josip Colja iz Devina, Štefan Soban iz Jamelj in Ivan Legiša iz Medjevasi. G. župan in vsi podžupani, kakor tudi ostalo starešinstvo so izvoljeni na pro- gram Slovenske Ljudske Stranke. Bog živi za občni blagor delavne občinske zastopnike!

Povrnjen denar. Sedaj izplačujejo županstva kmetovalcem denarno pod- poro, ki je bila dovoljena od vlade za nakup sena za lansko leto.

Okrožnica vsem županstvom. — Za pospeševanje pridelovanja krme na stalnih, umetnih, suhih, namakanih in na travnikih v obče, smatra deželni od- bor potrebno, poslužuje se izdatnega prispevka dovoljenega od poljedelskega ministerstva, nuditi potrebnim kmeto- valcem za nabavo tu navedenih pred- metov sledeče olajšave:

- 1) brane za izruvanje mahu se naba- vijo s popustitvijo 20 odst.
- 2) za nabavo superfosfata 12/14 se dovoli 20 odst. popusta na lastni cen,
- 3) za nabavo 40 odstotne kalijeve soli znaša popust 20 odst.
- 4) za nabavo krmskih semen znaša popust 30 odst. od lastne cene.

Potrebni kmetovalci, ki želijo uživa- ti te olajšave, se pozivljajo, da pred- ložijo neposredno na deželni odbor na- slovljene prošnje potom dotičnega žu- panstva do 15. novembra 1910. Pri tem pa morajo natančno označiti predmet (kakovost in množino), ki ga hočejo dobiti.

Za nakup bo skrbel deželni od- bor, čim se bo priglaševanje zaključilo.

Interesantom pa naj služi za na- vodilo, da se bodo upoštevale — ker je visoka vlada dovolila podporo iz- ključno za pospeševanje pridelovanja kr- me, samo prošnje, ki se nanašajo na izboljšanje travnikov.

Vsak prestopnik zoper določeno ra- bo gnojil bo imel za posledico izgubo nujenih olajšav in bo torej moral pre- stopnik povrniti dovoljeno znižanje.

Kmetovalci, ki bo njih prošnji de- želni odbor ugodil, se bodo obvestili pravočasno.

Orožne vaje domobranskega mo- štva leta 1911. Glede orožnih vaj domo- brancev je ministerstvo za dež. brambo odredilo sledeče: K orožnim vajam bo- do leta 1911 poklicani vsi, katere veže še dolžnost, in oni, ki so od kake orož- ne vaje zaostali. Moštvo 11. in 12. let- nika se razen onih, ki so zaostali, k orožnim vajam ne vpokliče. Vse k orož- nim vajam dolžno moštvo se vpokliče iz- vzemši ono 4. in 27. domobr. polka ter deželni strelci, sredi junija do sre- de julija (prva perioda) in sredi av- gusta do srede septembra (druga pe- rioda). Moštvo 4. in 27. domobranske- ga pešpolka se pokliče k orožnim va- jam enakomerno in nepretrgoma oš- letnih do zimskih tečajev (izvzemši čas- žetve). Nedelje in praznike se moštva ne sme vpoklicati. Vsak, ki je dolžan priti k orožni vaji, si lahko izvoli, v kateri periodi bi bil rad vpoklican. Mora za to navesti tehtne razloge. Po- sebno se bode pri tem oziralo na polje- delce, vendar pa se tudi ti želji ne bo ustreglo, ako bi število za orožno vaj- ne dosegalo določenega števila. Ustre- zalo se bode pa po možnosti, kar bi mogoče s spomladno periodo, za velike vaje pa se bode oproščalo le v najbolj ozira vrednih slučajih. Zglasiti se je z zaželjene periode pri občinskih uradi najpozneje do konca meseca decembra 1910, kateri bodo potem te sezname od- poslali okrajnim glavarstvom. Med to- vijo, to je nekako sredi julija do sre- avgusta, se moštvo k orožnim vajam

(Dalje v prilogi)

sploh ne bode klicalo. Rekruti in nadomestni rezervniki, ki se ne vpokličejo na jesen, se bodo klicali k prezenčni službi tudi prihodnje leto sredi meseca sušca in bodo čas določila teritorialna poveljništva.

Ponarejeni 100kronski bankovci.

— Poštni uradni list opozarja ljudstvo na ponarejene 100kronske bankovce od 1. 1902. Ti bankovci so po mnenju strokovnjakov slabo ponarejeni.

„Agro-Mercur“ v konkurzu. — Kakor „Slov. Narod“ poroča, je napovedala veletrgovina „Agro-Mercur“ konkurz.

Državno sodišče proti „Svobodni šoli“. Državno sodišče je v pond. odbilo pritožbo društva „Svobodna šola“ proti naučnemu ministrstvu, ki ni dopustilo društvu „Svobodna šola“ šol brez veronauka. Državno sodišče je odločilo, da naučno ministrstvo s svojo prepovedjo ni kršilo državnega temeljnega zakona.

Rabjaten Madžar. Finančni stražnik M. je hotel v pond. v Korminu pregledat iz Italije došli vlak. Ko pride k Madžaru Markovič iz Sobotke, ga ta sune iz vagona ter mu da še povrhu eno z dežnikom, da se je finančnemu stražniku vtila kri iz nosa. Rabjatnega Madžara so aretirali ter prepeljali v goriške zapore.

Nova orožniška postaja v Ronkah. V Ronkah se je ustanovila nova orožniška postaja.

Skopuh. — V Trstu se je vsled lakote nezavesten zgrudil krošnjar France Snidarič. Rešilna družba ga je prepeljala v bolnico, kjer so našli pri njem za 19.000 kron vrednostnih papirjev. — Na Reki so aretirali 75 let starega Pavla Mersiča, ki je prosjačil. V njegovem jopiču so našli zašitih 600 kron.

Velikanske povodnji v Italiji. — Iz Italije dohajajo poročila o velikanskih povodnjih. V neapeljski okolici je tako močno dežilo, da so nastale povodnji. Med Torre del Greco in Resino je napravila povodenj velikansko škodo. Mnogo oseb je mrtvih. Tudi na otokih Ischia in Casamicciola je napravila povodenj velikansko škodo. V provinci Sabino je opustošenih več krajev. V Cetaru je vsled povodnji izgubilo življenje 200 oseb. V Amalfiju je porušeni po povodnji več hiš. Več oseb je mrtvih. Pri Palermu je voda raztrgala 500 metrov železniške proge.

Listnolca uprave. — G. a Marija Melinc, babica v Tolminu: Naročnino dolgujete za tekoče leto.

Mestne novice.

Društvo „Skalnica“ bo zidalo svoj dom. Tako je sklenil odbor v nedeljo. Iz malega začetka je to društvo čudovito naglo napredovalo, da šteje danes nad 500 društvenc, ki so vse vrle katoličanke in Slovenke. V novem domu bo dvorana za zborovanja, pa tudi sobe za stanovanje brezposelnim društvencim.

Odbor goriške S. K. S. Z. se je v svoji seji 24. t. m. sestavil naslednje: Profesor dr. Jožef Ličan, predsednik; dr. Anton Breclj, podpredsednik; Jernej Kopač, blagajnik; Fr. Kremžar, tajnik; dr. Rakun, knjižničar.

Zapisega vojakov novincev v Gorici bo dne 1. novembra na dvorišču velike vojašnice na Travniku. Poprej bo sv. maša v cerkvi sv. Ignacija.

Samomor vojaka. — V nedeljo se je obesil v domobranski vojašnici 24letni domobranec Anton Drnovšek iz Medvod. Pogreb je bil v torek. Vzrok samomora je neznani.

Cesarjeva zahvala. Na udanostno brzojavko, katero je poslalo veteransko društvo dne 16. t. m. povodom slavnostnega odkritja spominske plošče ponesre-

čencem pri Barki Nj. Veličanstvu, je dobil predsednik veter. društva g. Jacobi iz kabinetne pisarne brzojavnim potom sledečo cesarjevo zahvalo:

„Nj. Veličanstvo se najtopleje zahvaljuje Vašemu Preblagorodju, udom vojaškega veteranskega društva goriško-gradišanske grofovine in vsem onim, ki so se udeležili slavnostnega odkritja v spomin dne 18. oktobra 1846 potopljenih civilnih in vojaških oseb postavljenih spominske plošče za izraze zveste udanosti. Na Najvišje povelje

grof Paar,
general kavalrije.“

Izpred sodišča. — Miha Boltar iz Solkana je bil od tuk. okrožnega sodišča obsojen na 4 mesece strogega zapor, ker je udaril večkrat s kladivom eksekutorja Dolsorja, ki mu je hotel zapleniti šivalni stroj, ker ga ni hotel plačati tvrdki Singer.

Leopold Zakrajšek, trgovec manufakturnega blaga, je bil od istega sodišča obsojen na šesttedenski strogi zapor, ker je bil kriv konkurza.

Za vojaške novince. — Tukajšnji municipij pozivlja vse one, ki so bili rojeni leta 1890 v goriškem mestnem okraju, ki pridejo torej prihodnje leto k naboru, da se prijavijo tekom meseca novembra t. l. pri vojaškem oddelku tuk. municipija v svrhu vpisovanja v naborne imenike. Prošnje za olajšave v vojaški službi v smislu §§ 31.—34. se lahko vložijo pri istem uradu do konca februarja 1911, najkasneje pa do dneva rednega nabora.

Iz goriške okolice.

g Kanonično vmeščenje. — Kot župnik v Solkanu je bil v torek kanonično investiran preč. g. Jakop Rejc, dosedaj župnik v Čepovanu.

g „Čevljarska zadruga“ v Mirnu, vpisana zadruga z omejeno zavezo, bo imela dne 4. novembra t. l. ob 5 uri pop. v lastnih prostorih izvanredni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Sprejem novih članov; 2. Sprememba pravil; 3. Volitev načelnstva in nadzorstva; 4. Izvolitev prokurista; 5. Razni predlogi.

g Št. Andrež. — Občinske volitve bomo imeli kmalu. Zanimanja najbrž ne bo mnogo, ker domačini smo prepričani, da posebno nekateri možje v sedanjem starašinstvu so res delavni in vneti za blagor občine. Nekaj nezadovoljnih socialnih demokratov in pa liberalnih petelinov se dobi povsod. Ti pa ne bodo klatili zvezd z neba. Kar je boljših mož: Skupaj!

g Št. Peter. — (Občinske volitve.) — V pondeljek in torek so se vršile v Št. Petru občinske volitve. V prvem in drugem razredu so zmagali pristaši S. L. S., pa tudi v tretjem razredu, v katerem hočejo slaviti naprednjaki svojo zmago, so bili izvoljeni tudi nekateri pristaši S. L. S., kakor n. pr. g. župan Černic, katerega so naprednjaki vsprejeli v svojo listo zato, da so z njegovim imenom ribarili v kalni vodi in preslepili na ta način mnogo volilcev.

Pod naprednjaško firmo se torej ti poštenjaki niso upali na dan.

g Iz Prvačine. — Jako ponosni so naši liberalci na zmago v občinskih volitvah. Ta ponos jih dela pa tudi prevzetne in predrzne. Surovost naših liberalcev je taka, da ji težko najdeš para. Seveda so zmagali v vseh treh razredih, ko jim je šlo liberalno županstvo na roke. Napravljen je pa rekurz.

Po novoizvoljenih starešinah soditi, pa bode za župana izvoljen agrarec in ne več Furlani, ako rekurz ne bode nič pomagal.

g Sovodnje. — Nekateri nezadovoljneži, člani konsumnega društva, so

se spuntali na ljubo — liberalnemu trgovcu in se odpovedali. Kakor bi bili plačani od znane hiše. A se smejejo liberalni trgovci! Naj le gredo spet tja, kamor so poprej hodili in naj jih še nadalje brišejo kolikor morejo. Vsakdo, ki nepristransko sodi, mora priznati, da konsum lepo napreduje, dela vestno in pošteno. Dobro blago po poštenu ceni. Kaj bi bilo v Sovodnjah, da nimamo konsuma? Olje slabo, sladkor drag, moka za nič itd. Nekateri tega nočejo pripoznati, a bodo.

g Trnovo. — Kmetško-delavska hranilnica in posojilnica na Trnovem pri Gorici bode imela svoj letni občni zbor v nedeljo dne 30. oktobra po popoldanski službi božji v uradnih prostorih.

Iz ajdovskega okraja.

a Brje. — Cela vipavska dolina se zgraža nad hudobno namero naših „Sokolčev“, ker so v temni noči napeli na več krajih žico preko ceste, da bi se tako ponesrečila dva naša telovadca, vračaje se proti domu. Sedaj, ko jih je pravica začela preganjati, se delajo nedolžne in pravijo, da je bilo vse skupaj le igrarica. No, le počasi. Trnjeva žica preko ceste v temni noči ni nikaka igrarica. Dobil se je celo napredni umazanec, ki nekako zagovarja v „Soči“ to tolovajsko zanjko. Sram ga bilo! Kajpada, oče vse te hudobije bi rad opral črni madež. Roka pravice naj jih zadene! Hoteli bi vedeti, kaj bi počeli liberalci v enakem slučaju. Tolovajev, razbojnikov, napadovalcev, divjakov, „barufantov“ in takih le čednih besedi bi kar deževalo. Liberalni dopisun „Soče“ iz Brji, molči in trkaj se na prsi: Jaz, jaz sem kriv! To je moj sad!

Iz kanalskega okraja.

Javen shod g. posl. M. Zega.

Preteklo nedeljo dne 23. t. m. se je vršil Zavrhom pri Levpi v starodavni hiši pri Mihovih javen shod, ki ga je sklical dež. poslanec g. M. Zega, v svrhu posvetovanja glede ceste Levpa-Zavrha. Zbralo se je prav veliko število volilcev iz vseh bližnjih vasi. G. poslanec je zelo poljudno in natančno poročal, kako je deloval v cestnem odboru in kot poslanec za gradnjo novih cest na Kanalskem, ki je izmed vseh delov dežele v tem oziru na najslabšem. Posebno natančno je poročal, kako je prišlo do ugodne rešitve ceste Grgar-Bate-Banjšice-Kal-Levpa-Avče. Iz poročila se je spoznalo, kako se je g. Zega mnogo trudil in se prizadeval pri vseh mero-dajnih faktorjih v Gorici, Trstu, Gradcu in na Dunaju, da bi dosegel to zaželjeno in krvavo potrebno cesto. Sad večletnega truda in železne volje g. poslanca je bil ta, da je bilo vprašanje glede ceste najugodnejše rešeno. Cesta je že trasirana in s stezo označena od Avč do Banjšic in se bo začela kmalu graditi.

Natančneje se je posvetovalo nato o cesti, ki naj bi šla od Nadavča čez seniški breg-Zavrh-Lom do okrajne meje zraven one Levpa-Zavrha. ki je v programu cestnega odbora. Navzoči gospodarji so izjavili, da so pripravljeni s prostovoljnimi prispevki pripomoči do uresničenja te krvavo potrebne ceste, ker sedanja pot je še za koze preslaba. Obravnavala so se tudi druga gospodarska vprašanja.

Nato je podal g. poslanec poročilo o političnem položaju v naši deželi. Najprej je s ponosom poudaril, da je on poslanec S. L. S., ki je katoliška stranka slovenskega ljudstva na Goriškem. Za tem je razložil postavke in namen liberalizma, ki je slov. ljudstvo razdelil v dva tabora. Slovenci so vedno bili zvesti Bogu, cesarju in domovini.

Zgodovina to dokazuje. Slovenci so že kri prelivali za vero in domovino. To pričajo turški časi. Tudi v sedanjem času se moramo boriti za iste svetinje. Liberalci hočejo, da bi se slov. ljudstvo otreslo vere. Po ovinkih hočejo doseči svoje namene. A slov. ljudstvo hoče in bo ostalo zvesto Bogu, cesarju in domovini. Kdor dela proti veri, dela tudi proti narodu. Človek brez vere je slabši kot živina. Pred 70 leti ni bilo kmetu treba pečati se z občinskimi, deželnimi, državnimi in drugimi volitvami. Sedaj je pa drugače. Tudi kmetje so poklicani, da sodelujejo pri vseh zastopih, ki se pečajo z raznimi njegovimi potrebami. Pozival je zbrane volivce, naj se brigajo za volitve v vse zastope in naj volijo le tiste zastopnike in poslance, ki so krščanskega prepričanja in ki so pripravljeni boriti se za ljudske pravice in delati za ljudski blagor po geslu: Vse za vero, dom, cesarja. Nato je prešel g. poslanec na politični položaj v naši deželi in na delovanje S. L. S. v deželnem odboru. Zborovalci so dobili o vsem položaju jasno sliko in so poročilo g. poslanca vzeli z večkratnim odobravanjem in zadovoljnim pritrjevanjem na znanje.

Glede povišanja učiteljskih plač je izjavil g. Zega, da se kmetu ne more nakladati novih davkov.

G. župan M. Pirih je odločno zahteval, da morajo poslanci delati na to, da se kmetom ne naloži niti vinarja novega davka za povišanje učiteljskih plač. Učitelji so skoraj vsi nasprotni krščanskemu ljudstvu. Oni naj učijo, kakor gre in kakor so dolžni. Pozna učitelja, kateremu pride od njegove plače, kakor je natančno izračunal, 13 kron na dan, kadar uči šolo. Če nima zadosti, naj pa vzame pikon in naj gre delat, kakor mi. Zborovalci so z velikim odobravanjem pritrjevali županovim besedam. G. poslanec je zagotovil, da bo on in drugi poslanci S. L. S. skrbeli, da se kmetom ne bodo višali davki za učiteljske plače.

G. kurat J. Sedej se je g. poslancu zahvalil v navdušenih besedah za njegov trud in delo in je predlagal, naj se mu izreče zaupnica, kar so navzoči sprejeli z velikim navdušenjem in z živahnimi živio klici na g. poslanca.

Cel shod je bil prav lep, podučen in za trdno upamo, da tudi koristen. Ljudje so bili s shodom zelo zadovoljni in g. poslancu hvaležni, da je prišel med nje. Naj bi se to večkrat zgodilo!

kl Iz Ročinja. Še ne bo konca. V „Eдинosti“ smo čitali, da je zmagala pri občinskih volitvah v Ročinju 6 t. m. narodno-napredna stranka, na vsej črti; predzadnja „Gorica“ pravi, da večina starašin so somišljeniki S. L. S.; končno se oglašajo še „Soča“, ki obema dopisoma oporeka s trditvijo, da je zmagala liberalna stranka a v prvem razredu le potom kompromisa. Komu bi verjeli?

Na „Eдинosti“ in vspehe Al. P. ne bomo odgovarjali, ker jo je ena ali druga poslednjih zadostno pobila. Le to naj omenimo, da se nam zdi, da je dopisnik „Ed.“ in dopisnik „Soče“ prejkone istovesna oseba. Torej bi bil izrekel v prvo, ali v drugo neresnico; če ne obkrajat v tretjem razredu je prodrli tudi eden naš somišljenik. Da se stvar razjasni, moramo pibiti, da so za volitve postavile kandidate tri stranke. V liberalni stranki je prišlo do razkola. Večino v novoizvoljenem starašinstvu tvorijo, žal, „naprednjaki pa taki“, to je, iz struje onih, ki so dosedaj ter bi se radi še za naprej gnetli okrog krmila. Druga struja naprednjakov ni prodrila z nobenim kandidatom. Vršile so se nezakonitosti, radi česar ste prijavili obe manjšinski stranki menda vsaka svoj rekurz.

Iz tolminskega okraja.

Zatolmin. V „Soči“ od predminule sobote se je razkoračil tolminski frakar in na dolgo in široko opisuje „nedolžen“ napad na č. g. kaplana Tomšiča. Čita se to tako „ginljivo“, kot bi kaka stara beračica pravila pravljico. „Sočin“ dopisnik pravi, da je M. „zaropotal z desko po zidu“. Za Boga svetega, — kdo je potemtakem pa ona polena, — ki so jih videli ljudje na cesti in ki so bile najbrže iz „Škudrove“ skladišnice — prinesel tako daleč? Kdor jih je spravil tja, jih gotovo ni kar tako tjavendan. Kako gre to skupaj? Bajko o „Škratelcu“ si je pa dopisnik sam iztuhtal, ko je bil v službi kralja Alkohola. Kar se pa tiče pijančka M., ga iz srca privoščimo liberalcem. Glede dopisa o tem dogodku v „Prim. Listu“ naj bodo pa le potolaženi liberalci, ker ga ni pisal č. g. Tomšič, kakor tudi današnjega ne — torej naj ga pustijo pri miru, kakor pusti on njih. Dejstvo pa je, ki se ne da utajiti, da je marsikateri liberalci že grozil, češ, Tomšič bo tako dolgo hodil okrog, dokler jih ne dobi. Kar se pa tiče pridige g. kaplana, ki jo omenja dopisnik v „Soči“, naj dopisnik le molči, ker on je gotovo ni slišal. Dalje pravi dopisnik, da „Zatolminci nismo nobeni nasprotniki č. gg. duhovnov, katere visoko čislamo, mi protestujemo le proti onim, ki ne vrše svojih dolžnosti, tako kot bi morali“. Ha, ha! Stara liberalna pesem! Umejemo! Takim duhovnikom bi liberalci gotovo ne nasprotovali, ki bi roke križem držali, medtem ko jim sovrag zapeljuje duše v pogubo. Toda, hvala Bogu, naša duhovščina je prepôjena s pravim duhom in se liberalcem še ne bodo zlepa vrnili tisti časi, po katerih se liberalcem tako cedijo sline: da bi namreč odvrnili ljudstvo od cerkve in Boga. „Mi spoštujemo duhovnike... jih visoko cenimo...“ pravi dopisnik; toda kdor se je prepričal kako jih liberalci in posebno „Soča“ cenijo, ta lahko veruje dopisniku. — Užaljenega se čuti naš liberalni krčmar, ki ga je predzadnjič potipal „Prim. List“ za liberalno žilico. Upal je, da bo igral vlogo hinavca — a ne gre. Čudno je le, da so nekateri naši ljudje še tako nespametni, da nosijo težko prislužene denarce v njegov žep. — Zadnji čas hodi tudi nek agent okoli naših ljudi in pridiguje liberalni evangelij. A pazi naj, da ne razkrinkamo njegovih svinjarij, ki menda spadajo pod kazenski zakon!

Iz volčanskih hribov. — Kadar se snideta dva znanca, se po navadi vprašata, kako se kaj godi. Odgovor se glasi navadno: Po starem. Po starem, lahko rečemo, so naše občinske poti v naše Rute, ker ga ni, da bi nam pomagal v tej reči. Sami pa ne moremo vsega napraviti. Večkrat smo se obrnili na naš cestni odbor v Tolminu, pa vse zastoj so naše prošnje, dasiravno prispevamo tudi mi z velikimi dokladi za ceste. Nujno potrebna je ena kolovozna pot iz Čiginja do šole v Rutih in potem bi se že še drugi kolovozi napravili k glavnemu. Mi tukaj po naših dolinah imamo veliko lesa in drvi za prodati. Stari hrasti, mecesni, smreke in drugo drevje stoji tam in usiha kljub temu, da ima les visoko ceno, zato ker ni voznihi poti. Marsikateri se je s svojim lastnim lesom opekel, ker ga je spravljjanje večkrat toliko stalo, kot je za les prejel.

Sadna in vinska letina je pri nas posebno slaba, da take tudi stari ljudje ne pomnijo; torej zaradi pijače bomo letos sami abstinenti. Ker smo prejšnja leta zaradi pomanjkanja sena morali veliko živine prodati, je pa sedaj zaradi draginje ne moremo kupiti, ker ni denara in ker ni živine, tudi drv zaradi slabih poti ne moremo spravljati. Še strahom gledamo v prihodnost. Našim

gospodom poslancem priporočamo sedaj, ko pojdejo na Dunaj, naj se potegujejo za razbremenitev naših zemljišč, ker to je nujno potrebno. Sedaj pa lepo pozdravljamo vse bravce „Primorskega Lista“.

I Prvi snog je zapadel te dni po tolminskih planinah; znak, da se skoro bliža zima.

Iz komenskega okraja.

km Iz Kómna. — Kakor povsod, so tudi pri nas liberalci le za podiranje vsake dobre naprave.

Dne 15. t. m. je bila starešinstvena seja. Na dnevnem redu je bila točka, da se ustanovi plača organistu po razmerju izravnega davka. Temu se je silno upiral oče Švara; z njim seveda njegovi podrepaniki, ki plešejo, kakor jim on gode. Ko je prišla ta reč na glasovanje, je vstal prvi oče Š., za njim 7 njegovih plesalcev. Občudovali smo tukaj „Junake“, kakor Dominka, Bohca, Kovača, Merjančenga, Šuštarja in Martina. —

Vprašamo vas, koliko bi vas stala plača organista eno leto! Poglejte, koliko je stala godba in Medved le en dan za Lojzeta! Takrat je bilo občinsko gospodarstvo v jako „dobrih rokah“. Kaj ne, to je „napredno“! — Jezi vas, da je sedaj prišlo obč. gospodarstvo v druge roke in da treba dajati odgovor od hiševanja, ne kakor so prej delali trtjoni...

Sedaj pravijo, da mislijo ustanoviti pri nas „Sokola“. Po predsednika da pojdejo na vipavske Brje...

Za podpredsednika bi bil naš kunštni blagajnik Bušnik. „Drat“ bi vzeli pri Raubarju, če bi se kaj ulovilo... Se tolažijo s tem, da imajo sodnika na svoji strani itd.

Liberalci je liberalci, bodisi pri trtah, pri murvah ali makari pri „Sokolu“...

km Iz Vol. Dola. Dne 23. okt. je predaval v naši društveni sobi, ki je bila napolnjena s poslušavci, g. dr. Lavrenčič o varstvu mladine. Govoril je iz srca, pa tudi segel do srca poslušavcem. Jako smo hvaležni g. doktorju za lepi pouk. —

Iz sežanskega okraja.

s Kreplje. Tukajšnje „Gospodarsko društvo“ je že pričelo nabirati naročbe za Tomažovo žlindro. Naročnikov je že dozda za več vagonov kakor jih je bilo min. zimo.

Lepe vspuhe umetnega gnojenja se je videlo letos po travnikih nekaterih občanarjev tu na Krasu, osobito po Raški dolini. Vendar so še taki trdovratneži, ki nočejo priznati prednosti umetnega gnojenja. Osobito letos se čuje glasove, čemu bi se denar trosil za umetni gnoj, češ, saj je bilo letos sena dosti in se ga dobi po nizki ceni. Ako hočemo, da bodo imele krave dosti in tudi dobrega mleka in ako hočemo opitati govejo za meso, moramo dodajati močnejša krmila, kakor sario seno, ki nima zadosti redilnih snovi v sebi.

Z umetnim gnojem pognojen travnik pa ne da samo več sena, ampak je seno tudi veliko boljše. Evo dokaz. Glasom dopisa c. kr. kemičnega poskuševališča v Gorici z dne 27. decembra l. l. je dobilo tukajšnje „Gospodarsko društvo“ glede analize sena, ki ga je poslalo v preiskavo od gnojene in negnojene parcele travnika, sledeči rezultat: seno, ki je ra-lo na gnojeni parceli, je imelo 11.5 odst. dušikovih snovi in 2.1 odst. surove tolsče; seno od negnojene parcele je pa imelo 7.4 odst. dušikovih snovi in 1 in pol odst. surove tolsče. Pri dodajanju amonjaka se je letos pridelek sena zvečal za 20 odst. Amoniak in dušikovo gnojilo ima

torej prednost pred čilskim solitrom. Od amonjaka sprejemljejo rastline dušik tudi pri majhni gorkoti sproti za koliko ga potrebujejo. Čilski soliter hitro zgine iz zemlje, osobito ako je preveč dežja. —

Nekateri se izgovarjajo, češ, da ni denarjev za kupiti umetni gnoj. Takim bodi povedano, da, če se kdo izposodi denar za nabavo gnoja, ima denar v dveh letih povrnjen, ker pognojen travnik mu da mnogo več sena nego negnojen.

Gospodarske vesti.

Letošnja trgateg se je na sploh v naši deželi slabo obnesla. Najslabše je v tem oziru na Kanalskem, kjer je pobrala peronospora skoraj vse. Po Krasu je vzela vinski pridelek deloma toča, deloma peronospora. Računa se, da se je pridelalo tu petino navadne letine. Po Vipavskem je škodila največ peronospora. Tu se računa majhno polovico navadne letine. Še slabše nego na Vipavskem je v Brdih, kjer se je pridelalo komaj dobro tretjino.

V Furlaniji se računa komaj majhno tretjino. Seveda so povsod vinogradniki, ki imajo tudi navadno letino, ker so o pravem času škropili proti peronospori, so pa tudi taki, ki so pridelali lani nad 80 hl, a letos komaj 80 l.

Vsled slabe letine, ki pa ni samo pri nas, ampak skoraj po celotni svetovni, je cena vinu poskočila. Novo vino se prodaja po Vipavskem od 36 do 46 K.

Za kratek čas.

Največja nesreča. Kmetič v železniškem vozu: „Bog daj, da danes ne bi vlak kam trčil!“

Sprevodnik: „Zakaj se pa tako bojite?“

Kmetič: „Košaro jajc imam s seboj!“

Upnik: „Zadnjikrat vas vprašam, ali mi plačate ali ne?“ — Dolžnik: „No, hvala Bogu, da bo zdaj konec tega izpraševanja.“

Restavracija

„TRI KRONE“ GORICA — Gosposka ulica

ima vedno sveža jedila, toči pilzensko in steinfeldsko pivo, izborna domača vina in teran. — Cene zmerne.

Ferdinand Baumgarten,
restavrater.

RAZPIS DRAŽBE.

Občina Libušnje — političen okraj Tolmin — razpisuje tem potom gradnjo občinskega vodovoda na Vrsnem na podlagi projekta izdelanega po c. kr. melioracijskem uradu v Trstu.

Gradnja je proračunjena na 14.602.93 kron in se bode oddala na podlagi enotnih v proračunu navedenih cen.

Načrti, proračun, kakor tudi splošni in posebni stavbeni pogoji so na ogled v občinski pisarni.

Pismene ponudbe z varščino v znesku 750 kron v denarju ali pupilarno varnih vrednostnih listinah so doposlali podpisanemu občinskemu uradu najkasneje do 13. novembra 1910.

Občina si pridržuje popolnoma prosto sklepanje o sprejetju ali odklonitvi ponudb.

Izid dražbe naznani se ponudnikom tekom 14 dni.

Občinski urad.

Libušnje, dne 19. oktobra 1910.

Župan: **Brglnc.**

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes v Gospodu zaspala naša preljubljena mati oz. stara mati in tašča gospa

Lucija Križman roj. Humar,
nadučiteljeva vdova.

Pogreb predrage ranjke bode v petek
28. t. m. ob 3½ popoldne.

Dornberg, 26. oktobra 1910.

Žalujoči ostali.

Mesto posebnega naznanila.

Restavrant "Central"

Tekališče Jos. Verdija št. 31.

Podpisani toplo priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno častiti duhovščini svojo dobro urejeno gostilno. Imam izborno pivo Puntigam, dobra domača vina: Kraški teran in brisko vino. Postrežba točna in kuhinja izvrstna. Gostilna ima tudi kegljišče in tri sobe za prenočišče. Udani

Ivan Lipitsch, gostilničar.

Odlikovana mizarska delavnica s strojevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva iz lastne delavnice. Izdeluje cerkvena dela, spovednice, klopi, okvirje, klečalnice itd. Vsakovrstna dela za stavbe

Oznanilo.

Podpisani pekovski mojster priporočam slavnemu občinstvu, zlasti cenjenim gostilničarjem svojo **PEKARNO**. Prodajam izvrsten kruh in razno drugo pecivo. Postrežba je točna in poštena, da se ne bojim tekmovalcev.

Valerij Simčič,
pekovski mojster
p. Dobrovo v Brdih.

Loterijske številke

22. oktobra

Trst 44 8 37 21 89

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel od g. Antona Obidiča njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,

čevljarski mojster

Gorica, Semeniška ulica št. 2.

Svoji k svojim! — Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdka:

Anton Iv. Pečenko

Zaloga vina, piva, kisa in žganja.

— GORICA, ulica Jos. Verdi 26. —

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s plzeanskim pivom »PRAZDROJ« iz sloveče češke »Mešćanske pivovarne« v sodečkih po 1/4, 1/2, 3/4 in 1 hl in v steklenicah po 1/2 l; z domačim pristnim tropinovecem 1. vrste lastnega pridelka, ter belim in črnim vinskim kisom.

Sodečki piva po 1/4 hl t. j. 12 1/2 l so posebno pripravljeni za kak vesel domači dogodek, kakor: poroka, godovanja, krsti t. d., ker se ga lahko postavina mizo in nastavi.

Naročeno dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države franco goriška postaja. Cene zmerne.

Odlikovana pekarija

in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporočam se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica šte. 5.

Priporočam preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franco. —

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gospodska ulica šte. 25

priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Pozor! „KATOLIŠKO TISKOVNO DRUŠTVO V GORICI“ je kupilo Pozor! PAPIRNO TRGOVINO g. ANE LIKAR

v GORICI, SEMENIŠKA ULICA šte. 10,

ter vabi p. n. č. duhovščino, p. n. sl. županstva, učiteljstvo in društva, da si odslej dalje v ti trgovini nabavljajo svoje potrebščine: papir, pisarniške in šolske potrebščine, tiskovine za razne urade, molitvenike, podobice, tudi galanterijske drobnine itd.

Priporočamo torej vsem, da odslej dalje na vso moč to trgovino podpirajo!

Priporočajte med seboj

trgovino

J. Medved

Gorica

Corso Verdi 38.

Postrežba strogo solidna.

VIKTOR TOFFOLI GORICA

Velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter	
edilno fino	K 1-04
trsko	„ 1-12
orfu	„ 1-20
uglie	„ 1-20
esib vinski	„ 1-20
Marsiglia	„ K 1-28
Bombay	„ 1-20
Bari	„ 1-40
Lucca	„ 1-60
najfinejše	„ 2-
Milo in luči.	

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici, via Teatro 16 in via Seminario 10. Telefon 176.

Izborne so

Pekate, to se priznava a le tedaj so pravično pripravljene. Naroči vsaka kuharica in gospodinja kučarsko knjigo, ki jo v dobi zastoj pri pri kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici.

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica, Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne. Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje.

Edina slovenska kislavoda Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislavodami, je

izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilo, temveč tudi osvežujoča

namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbnikstvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislavo.

Službe išče

pošten mladenič lepega vedenja, ki govori tri jezike, slovenski, nemški in italijanski. Ima 29 let, in je doslužen vojak. Rad bi vstopil v zasebno službo ali v kako trgovino.

— Več pové upravništvo našega lista. —

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredl Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarno, kadlice in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in črevljarje.

Svetinice, rožni venci masne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krojačarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Podpisani priporočam veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo izvrstno

krojaško delavnico

Izvršujem točno in pošteno po najnovejših vzorcih.

Josip Smet,

krojač

nasproti „Šolskega Doma“, GORICA (Križna ulica.)

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico (Varstvena znamka) popije. Okrepé želodec, storé, da izgine v kratkema času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenica 60 vin.

Josip Culot v Gorici

trgovina z drobnjavo, naložnimi izdelki in s semeni za zelenjavo

v Raštelju šte. 2-25.

Zaloga: raspe iz kovine in niklja, rožni venci, podobice, kipi svetnikov iz porcelana, rokavice iz volne in sukna, čevlji in slape, seme za zelenjavo, moške in ženske nogovice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo.

Peter Gruden & Comp.

Komisijsko & agencijsko podjetje
Stolni trg št. 9. GORICA Piazza Duomo št. 9.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi,
da zastopam sledeče tvrdke:

Zastopstvo in zaloga moke J. Bončar, Domžale
" " " " umetnega ledu V. Taner, Gorica
" " " " testenin „Pekalete“ Žnideršič & Valenčič, Il. Bistrica
" " " " jedilnega olja F. & G. Miacola, Zrte
" " " " raznih likerjev Franjo Pokory, Zagreb
" " " " zavarovalne zadruga „CROAZIA“ proti požaru, Zagreb
in razna druga zastopstva.

Priporočam se cenj. rojakom in znancem za obilen obisk z obljubo, da se bodem
z največjo verno potrudi za točno in solidno postrežbo

Z odličnim spoštovanjem udani Peter Gruden & Comp.

JESEN = 1910-1911 = ZIMA

Velikanska izber zadnjih novosti za moške in ženske obleke

Ivančič & Kurinčič

Gorica — Gosposka ulica št. 11 — Gorica.

Edino domače slovensko podjetje z modnim in oblačilnim blagom ka-
kor tudi vseh potrebščin za šivilje in krojače.

Novi dohodi volnenega angleškega blaga za moške ob-
leke. — Najfinejše bele in barvane srajce,
spodnje hlače, naramnice, ovratniki, zapestnice itd. itd.

Vsakovrstno žensko perilo kakor: srajce, spodnje hlače,
spodnja krila, predpasniki itd. itd.

Velika izber volne, žime, perja in sploh vsega, kar
spada k posteljni opravi.

Perilo velika izber raznega platna in kotenine za namizno
in posteljno opravo.

Največja izber drobnih predmetov, kakor: vezenin, čipk, trakov,
rokovic, nogovic, svilenih šerp in okraskov za obleke, kakor tudi
žametov in svile za okrašnje oblek. Najnovejši in najlepši vzorci svil
za bluže. Ogromna izbira volnenih in bombažastih maj za zimo.

Vsakdo naj zahteva vzorce, katere dobi proti vrnitvi, poštnine prosto
in zastonj na dom.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mi-
zarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal slik, stolov in vsega, kar spada
h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz
lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z
omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obre-
stovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po
4 $\frac{1}{2}$ % (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

- a) na vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ % (pet in en četrt od sto);
- b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)“

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo ne-
spremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron
2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

POZORI

Denar prihrani, kdor kupi pri meni

ŠIVALNI STROJ.

Pri meni je vsak šivalni stroj za 20 K
ceneji kakor drugje; stroji pa so ve-
liko boljši. V zalogi imam samo origi-
nalne stroje.

== Jamčnina 10 let. ==

Vsak stroj dam na poskušnjo 14 dni.
Prodajam tudi na obroke.

JAKOB ŠULIGOJ, urar e. kr. državne
— železnice, —
Gorica, Gosposka ul. 25.

POZORI

Pozor! Eno krono nagrade!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso
upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno
pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne
cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove
amerikanske blagajne, da je kupil pri nju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

1910 jesenska in zimska sezija v Raštelju, Gorica.

Novodošlo jesensko in zimsko blago je letos izvanredno lepo sortirano — v vseh blagovnih vrstah kakor: Bachend (forštajn), Zybelin
Zefir, Volna itd. itd. pri

Franc Ravnikar = ju v Gorici, Raštelj 16.

V zalogi so raznovrstne odeje, šivane ter volnene; posebno se pa odlikuje oddelek za opreme novoporočencev; platno, žima, šifoni, po-
steljne garniture, gradel, brisalke, prti, in drugovrstno belo perilno blago se dobi v

največji izberi v mojem oddelku za opremo novoporočencev.

Priporočam se posebno g. ženinom in nevestam ter tudi drugemu cenj. občinstvu s spoštovanjem

FRANC RAVNIKAR, edini slov. trgovec z manufakturnim blagom
v RAŠTELJU št. 16, GORICA, v lastni hiši